

Άγιος Γρηγόριος Σιναΐτης: Κατά φύση λογικοί έγιναν μόνον οι Άγιοι με την καθαρότητα!

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Απαύγασμα πατερικής Σοφίας](#)

1. Το να είναι κανείς ή να γίνει λογικός όπως ήταν κατά φύση (προπρωτικά) ο άνθρωπος, είναι αδύνατο πριν φτάσει στην καθαρότητα και την αφθαρσία. Γιατί την πρώτη την κυρίευσε η άλογη έξη των αισθήσεων, ενώ την άλλη, η φθορά της σάρκας.

2. Κατά φύση λογικοί έγιναν μόνον οι Άγιοι με την καθαρότητα. Κανείς από τους σοφούς στα λόγια δεν είχε καθαρό λογικό, επειδή το διέφθειραν από την αρχή με τους λογισμούς. Γιατί το υλικό και φλύαρο πνεύμα της σοφίας του κόσμου τούτου, υποβάλλει λόγους στους πιο μορφωμένους, και λογισμούς στους πιο απλοϊκούς, κι έτσι συνοικεί με αυτούς εμποδίζοντάς τους από την ενυπόστατη σοφία και θεωρία κι από την αμέριστη και ενιαία γνώση.

3. Να θεωρείς ότι γνώση της αλήθειας είναι κυρίως η αίσθηση της χάρης. Όλες οι άλλες γνώσεις πρέπει να αποκαλούνται αποτελέσματα νοήσεως και αποδείξεις πραγμάτων.

4. Όσοι δεν πετυχαίνουν να λάβουν τη χάρη, το παθαίνουν από την απιστία και την αμέλειά τους. Κι όσοι πάλι τη λάβουν, το έχουν πετύχει με την πίστη και την επιμέλειά τους. Γιατί με αυτές πάντα προχωρούν εμπρός, ενώ με τις αντίθετες στρέφονται πίσω.

5. Ο αναίσθητος κατά το νου είναι όμοιος μ' ένα νεκρό, κι ο τυφλός κατά το νου είναι όμοιος μ' έναν σωματικά τυφλό. Γιατί στη μία περίπτωση ο άνθρωπος έχει στερηθεί τη δύναμη της ζωής ή την ενέργεια της οράσεως, ενώ στην άλλη, το θείο φως που κάνει το νου να βλέπει και να βλέπεται από το Θεό.

6. Λίγοι παίρνουν και δύναμη και σοφία μαζί από το Θεό. Η πρώτη παρέχει τη μέθεξη στα θεία αγαθά, ενώ η άλλη τα αποκαλύπτει. Να τα γεύεται δε κανείς και να τα μεταδίδει και στους άλλους, είναι αληθινά κάτι το θεϊκό και πάνω από τον άνθρωπο.

7. Αληθινό ιερό Βήμα -και πριν από τη μέλλουσα ζωή- είναι η καρδιά που έχει απαλλαγεί από λογισμούς και δέχεται την ενέργεια του Πνεύματος· γιατί όλα σ' αυτήν τελούνται και λέγονται πνευματικώς. Και εκείνος που δεν απέκτησε αυτό από εδώ, είναι λιθάρι για τις άλλες αρετές, κατάλληλο για την οικοδομή του θείου ναού, όχι όμως ο ίδιος ναός και ιερουργός του Πνεύματος.

8. Ο άνθρωπος πλάστηκε άφθαρτος χωρίς ζωικούς χυμούς, κι έτσι και θα αναστηθεί. Δεν έγινε όμως άτρεπτος (δηλαδή χωρίς δυνατότητα μεταβολής), μα ούτε πάλι τρεπτός. Απλώς είχε στην έξη της θελήσεώς του τη δύναμη να τραπεί ή όχι. Και η θέληση δεν προξενεί στη φύση την απόλυτη ατρεψία· αυτή θα δοθεί ως βραβείο κατά τη μέλλουσα άτρεπτη θέωση.

9. Η γένεση της σάρκας συνδέεται με τη φθορά. Η λήψη τροφής, η αποβολή περιττωμάτων, η ανησυχία και ο ύπνος, είναι φυσικές ιδιότητες των θηρίων και των κτηνών. Μ' αυτές κι εμείς γίναμε όμοιοι με τα κτήνη εξαιτίας της παρακοής, ξεπέσαμε από τα δικά μας θεόδοτα αγαθά και γίναμε από λογικοί κτηνώδεις, και από θεϊκοί θηριώδεις.

10. Ο παράδεισος είναι δύο ειδών, αισθητός και νοητός, δηλαδή ο παράδεισος της Εδέμ κι ο παράδεισος της χάρης. Ο παράδεισος της Εδέμ (Γεν. 2, 8-13) είναι τόπος πολύ υψηλός, ως τον τρίτο ουρανό, όπως λένε όσοι διηγούνται γι' αυτόν, φυτεμένος από το Θεό με κάθε είδος ευωδέστατα φυτά. Και δεν είναι ούτε τελείως άφθαρτος, ούτε εντελώς φθαρτός, αλλά σε μια κατάσταση μεταξύ φθοράς και αφθαρσίας, ώστε να είναι πάντοτε γεμάτος από καρπούς, και να έχει διαρκώς και άνθη και άγουρους και ώριμους καρπούς.

Γιατί όταν σαπίζουν τα δένδρα και οι ώριμοι καρποί και πέφτουν στη γη, δε μυρίζουν φθορά και σήψη σαν τα φυτά του κόσμου, αλλά γίνονται ευωδιαστό χώμα. Αυτό γίνεται από την πολλή αφθονία και τον αγιασμό της χάρης που είναι διάχυτη πάντοτε εκεί.

Τον παράδεισο διασχίζει ο ποταμός Ωκεανός που έχει διαταχθεί να τον ποτίζει διαρκώς. Αυτός πηγάζει από εκεί, μοιράζεται σε τέσσερις άλλους ποταμούς, και ρέοντας παρασύρει το χώμα και τα πεσμένα φύλλα και τα φέρνει στην περιοχή των Ινδών και Αιθιόπων.

Σ' αυτή την περιοχή ενώνονται οι δύο από τους ποταμούς, ο Φυσών και ο Γεών, και πλημμυρίζουν συχνά τους αγρούς, ώσπου χωρίζονται πάλι και αρδεύουν ο ένας τη Λιβυκή, κι ο άλλος την Αιγυπτιακή γη.

Τα 10 πρώτα κεφάλαια από τα "137 ωφέλιμα κεφάλαια", του Αγίου Γρηγορίου του Σιναΐτη, από τον Δ' τόμο, της Φιλοκαλίας των Ιερών Νηπτικών, των εκδόσεων, το Περιβόλι της Παναγίας. Μετάφραση Αντώνιος Γαλίτης.